

SAURASHTRA UNIVERSITY
Accredited Grade 'A' by NAAC

FACULTY OF ARTS

SYLLABUS FOR
GUJARATI

M.A. Semester - I to II
(જૂન ૨૦૧૯ થી ક્રમશઃ અમલમાં)

ગુજરાતી વિષયના અનુસ્નાતક વિદ્યાર્થીઓ માટે
જૂન-૨૦૧૯ થી ક્રમશઃ અમલમાં આવે તે પ્રમાણેનો

CBCS મુજબનો અભ્યાસક્રમ

Website : www.saurashtrauniversityedu.com

Saurashtra University

Afts Faculty

Subject : Gujarati - M.A. (Semester : I & II)

Sr. No.	Level	Sem ester	Course Group	Course (Paper) Title	Course (Paper)	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical/Viva Mark	Total Marks	Course (Paper) Uniq Code
1	PG MA	1	CCT-01	ભાષા - સાહિત્યકૌશલ	1	4	30	70	-	100	1901010102010100
2	PG MA	1	CCT-02	ભાષાવિજ્ઞાન	2	4	30	70	-	100	1901010102010200
3	PG MA	1	CCT-03	ગ્રંથકારનો અભ્યાસ (મધ્યકાલીન) પ્રેમાનંદ	3	4	30	70	-	100	1901010102010300
4	PG MA	1	ECT-01	સાહિત્યસ્વરૂપનો અભ્યાસ : આત્મકથા સ્વરૂપ	4	4	30	70	-	100	1901010202010101
5	PG MA	1	ECT-01	લોકવિદ્યાવિજ્ઞાન	4	4	30	70	-	100	1901010202010102
6	PG MA	1	ICT-01	ભારતીય સાહિત્યની પ્રશિષ્ટકૃતિઓ	5	4	30	70	-	100	1901010502010100
7	PG MA	2	CCT-04	સાહિત્ય અને આધુનિકતા	6	4	30	70	-	100	1901010102020400
8	PG MA	2	CCT-05	ગુજરાતી ભાષાવિચાર	7	4	30	70	-	100	1901010102020500
9	PG MA	2	CCT-06	ગ્રંથકારનો અભ્યાસ (અર્વાચીન) : રમેશ પારેખ	8	4	30	70	-	100	1901010102020600
10	PG MA	2	ECT-02	સમકાલીન સાહિત્ય (વૈકલ્પિક)	9	4	30	70	-	100	1901010202020201
11	PG MA	2	ECT-02	લોકસાહિત્યનાં સ્વરૂપોની ચર્ચા (વૈકલ્પિક)	9	4	30	70	-	100	1901010202020202
12	PG MA	2	ICT-02	સાહિત્ય અને પર્યાવરણ	10	4	30	70	-	100	1901010502020200

ગુજરાતી વિષયનો અભ્યાસક્રમ
(જૂન ૨૦૧૯થી અમલમાં)
એમ.એ. : સેમેસ્ટર-૧

CCT-01 ભાષા-સાહિત્યકૌશલ

Course (Paper) Unique Code : 1901010102010100

એકમ-૧ કવિતાનો આસ્વાદ

એકમ -૨ સારલેખન

ગદ્ય ખંડનું વિવરણ

એકમ -૩ છંદ:સ્વરૂપ, બંધારણ અને વિવિધ પ્રકારો.

અપેક્ષિત પ્રકારો – શિખરિણી, પૃથ્વી, મંદાકાન્તા, શાદૂલવિકીડિત,
અનુષ્ટુપ, મનહર. ચોપાઈ, દોહરો, સોરઠો, હરિગીત, ઝૂલણા.

અલંકાર : સંજ્ઞા, અર્થ, મહિમા અને પ્રકારો.

(ક) શબ્દાલંકાર – વર્ણાનુપ્રાસ, શબ્દાનુપ્રાસ, પ્રાસાનુપ્રાસ

(ખ) અર્થાલંકાર – ઉપમા, રૂપક, ઉત્પ્રેક્ષા, વ્યતિરેક, અનન્વય.

એકમ-૪ જોડણીવિચાર.

પૂરૂવાચન

CCT-02 ભાષાવિજ્ઞાન

Course (Paper) Unique Code : 1901010102010200

એકમ-૧ ભાષાના વિવિધ અર્થો

ભાષાવિજ્ઞાન : સંજ્ઞા, કાર્યપ્રદેશ, અધ્યયન પદ્ધતિઓ

એકમ -૨ ધ્વનિવિચાર

રૂપવિચાર

વાક્યવિચાર

એકમ -૩ ભાષાપરિવર્તન

એકમ-૪ ભાષાનાં વિભિન્ન રૂપો.

CCT-03 ગ્રંથકારનો અભ્યાસ (મધ્યકાલીન) : પ્રેમાનંદ

Course (Paper) Unique Code : 1901010102010300

એકમ-૧ પ્રેમાનંદ : જીવન અને કવન

પ્રેમાનંદનું મધ્યકાલીન સાહિત્યમાં સ્થાન

એકમ -૨ 'કુંવરબાઈનું મામેરું' - સંપાદન : લાભશંકર ઠાકર

: પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ (પાર્શ્વ પ્રકાશન)

એકમ -૩ 'સુદામાચરિત્ર' - સંપાદન : લાભશંકર ઠાકર

: પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ (પાર્શ્વ પ્રકાશન)

એકમ-૪ 'નળાખ્યાન' - સંપાદન : લાભશંકર ઠાકર

: પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ (પાર્શ્વ પ્રકાશન)

ECT-01 સાહિત્ય સ્વરૂપનો અભ્યાસ : આત્મકથા સ્વરૂપ (વૈકલ્પિક)

Course (Paper) Unique Code : 1901010202010101

એકમ-૧ આત્મકથા : સંજ્ઞા, સ્વરૂપ અને લક્ષણો

એકમ -૨ ગુજરાતી આત્મકથાની વિકાસરેખા

એકમ -૩ 'સત્યના પ્રયોગો' : ગાંધીજી

એકમ-૪ 'એવા રે અમે એવા' : વિનોદ ભટ્ટ (ગૂર્જર પ્રકાશન)

ECT-01 લોકવિદ્યાવિજ્ઞાન (વૈકલ્પિક)

Course (Paper) Unique Code : 1901010202010102

એકમ-૧ લોકવિદ્યાવિજ્ઞાન : સંજ્ઞા અને સમ્પ્રત્યય

લોકવિદ્યા : સંજ્ઞા, સ્વરૂપ અને લક્ષણો

એકમ -૨ લોકવિદ્યાની વિવિધ શાખાઓ

એકમ -૩ લોકસાહિત્ય : સંજ્ઞા, સ્વરૂપ અને લક્ષણો

લોકસાહિત્યનાં વિવિધ સ્વરૂપો

એકમ-૪ લોકસાહિત્ય અને કંઠસ્થ પરંપરાના સાહિત્ય વચ્ચેની ભેદરેખા

લોકસાહિત્ય અને શિષ્ટસાહિત્ય વચ્ચેની ભેદરેખા

ICT-01 ભારતીય સાહિત્યની પ્રશિષ્ટકૃતિઓ
Course (Paper) Unique Code : 1901010502010100

એકમ-૧ 'ત્રૌપદી' – પ્રતિભા રાય, અનુ. જયા મહેતા, ઊડિયા (નવલકથા)

એકમ -૨ 'માયાદર્પણ' – નિર્મલ વર્મા, અનુ. વીનેશ અંતાણી, હિન્દી (વાર્તાસંગ્રહ)
ડિવાઈન પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ

ગુજરાતી વિષયનો અભ્યાસક્રમ
(જૂન ૨૦૧૯થી અમલમાં)
એમ.એ. : સેમેસ્ટર-૨

CCT-04 સાહિત્ય અને આધુનિકતા
Course (Paper) Unique Code : 1901010102020400

એકમ-૧ આધુનિકતા : સંજ્ઞા, સમપ્રત્યય, પ્રેરકબળો અને નિકટવર્તી સંજ્ઞાઓ

એકમ -૨ આધુનિક વાદો :
અસ્તિત્વવાદ, અસંગતિવાદ

એકમ -૩ કલ્પનવાદ, પ્રતીકવાદ, પરાવાસ્તવવાદ

એકમ-૪ આધુનિક કૃતિ : ‘પીળું ગુલાબ અને હું’ – લાભશંકર ઠાકર

CCT-05 ગુજરાતી ભાષાવિચાર
Course (Paper) Unique Code : 1901010102020500

એકમ-૧ ભારત-યુરોપીય ભાષાકુળ અને તેની વિભિન્ન શાખાઓ
ભારતીય આર્યના વિભિન્ન તબક્કાઓ

એકમ -૨ પ્રાકૃત : સંજ્ઞા, સ્વરૂપ અને વિવિધ પ્રકારો
અપભ્રંશ : સંજ્ઞા, સ્વરૂપ અને વિવિધ પ્રકારો

એકમ -૩ ગુજરાતી ભાષા : ઉદ્ભવ અને વિકાસ

એકમ-૪ ગુજરાતી ભાષા અધ્યયનની પરંપરાનો અભ્યાસ

CCT-06 ગ્રંથકારનો અભ્યાસ (અર્વાચીન) : રમેશ પારેખ
Course (Paper) Unique Code : 1901010102020600

એકમ-૧ રમેશ પારેખ : જીવન અને સર્જનસહાયક પરિબળો

એકમ -૨ રમેશ પારેખ : વ્યક્તિત્વ અને સાહિત્યસર્જન

એકમ -૩ ‘ક્યાં?’ : રમેશ પારેખ (કાવ્ય સંગ્રહ)

એકમ-૪ ‘સૂરજને પડછાયો હોય’ : રમેશ પારેખ (નાટ્યકૃતિ)

ECT-02 સમકાલીન સાહિત્ય (વૈકલ્પિક)

Course (Paper) Unique Code : 1901010202020201

એકમ-૧ 'તારા કારણે' : ભરત વિંઝુડા (કાવ્યસંગ્રહ) રંગદ્વાર પ્રકાશન, અમદાવાદ

એકમ -૨ 'પોલિટેકનિક' : મહેન્દ્રસિંહ પરમાર (વાર્તાસંગ્રહ) લટ્કર પ્રકાશન, ભાવનગર

ECT-02 લોકસાહિત્યનાં સ્વરૂપોની ચર્ચા (વૈકલ્પિક)

Course (Paper) Unique Code : 1901010202020202

એકમ-૧ લોકકથા : સંજ્ઞા, સ્વરૂપ અને પ્રકાર

એકમ -૨ લોકસાહિત્યનાં પદ્યસ્વરૂપો, લોકગીત : સંજ્ઞા, સ્વરૂપ અને પ્રકાર

એકમ-૩ ગુજરાતી લોકસાહિત્યક્ષેત્રે સંશોધન-સંપાદનો અને તેની સમસ્યાઓ

એકમ -૪ ગુજરાતી લોકગીતક્ષેત્રે સંશોધન-સંપાદનો અને તેની સમસ્યાઓ

ICT-02 સાહિત્ય અને પર્યાવરણ

Course (Paper) Unique Code : 1901010502020200

એકમ-૧ સાહિત્ય અને પર્યાવરણનો સંબંધ

એકમ -૨ ગુજરાતી કાવ્ય સાહિત્ય અને પર્યાવરણ

એકમ-૩ ગુજરાતી કથાસાહિત્ય અને પર્યાવરણ

એકમ -૪ 'અફ્સાર' : ધ્રુવ ભટ્ટ (નવલકથા)